

СУМСКИЙ ОБЛАСТНОЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ АРХИВ

ВЕЛИКО-БОБРИКСКОЕ ИМЕНИЕ.
АРЕНДУЕМОЕ НАСЛЕДНИКАМИ П.И.ХАРИТОНЕНКО
с.ВЕЛИКИЙ БОБРИК,ВЕЛИКО-БОБРИКСКОЙ ВОЛОСТИ
СУМСКОГО УЕЗДА, ХАРЬКОВСКОЙ ГУБЕРНИИ

Ф О Н Д № 372

О П И С Ь №1

документов по ^{всего} ~~всего~~ срока хранения

1915 - 1919гг.

ПЕРЕДМОВА

до опису фонду 372 – Великобобрицький і Гребениківський
масток графині М. Д. Анраксіної за 1915–1919 рр.

Села Великий Бобрик і Гребениківка відомі з кінця 17 ст. і
були тісно пов'язані в економічному відношенні.

"Гребениковка населена в 1696 году, Великий Бобрик – в 1999 году
/ ХОДА, ф. 399, д. 1814, л. 88 об, Шелков, с. 62 / ^{успійши} черкасами во глав
с Андреем Кондратьевым" на землі, частково купленій у місце-
вих жителів.

У 1724 р. с. Великий Бобрик і Гребениківка в 1727 році були
подаровані А. Г. Кондратьєву / ХОДА, ф. 760, спр. 513, арк. 1–2,
ф. 399, спр. 1201, арк. 10 /

Сім'я Кондратьєвих володіла подарованими землями і кріпаками
до кінця 18 ст.

З початку 19 ст. в селах, які поміняли своїх власників,
розвивається промислове виробництво.

"В селе Великий Бобрик, принадлежащем семье Рахмановых,
работает крепостная суконная мануфактура. В 1809 году на ней
было 16 рабочих, выработано 492 аршина сукна. В 1816 году пряжу
изготавливали на одной прядильной машине и 41 ручной "прядце"
62 рабочих, выработано 3690 аршин ткани" / Т. И. Деревянкин.
Мануфактура на Украине в конце 18 – первой половине 19 столетия
1960, с. 103, 106, 109 /.

Там же в 1810 році поміщиком Рахмановим побудований селітровий
завод / ХОДА, ф. 785, спр. 2, арк. 166–201 /
Граф Григорій Рахманов / у війну 1812 року – генерал-інтендент
російської армії / з матір'ю, дружиною генерал-поручика
Єлизаветою Рахмановою, в честь перемоги над Наполеоном у
1815 році заклали в селі парк, який існує до нашого часу
/ Історія міст і сіл Української РСР. Сумська область. К., 1980,
с. 324 /

У 1821 році ними закладена Вознесенська церква / освячена
в 1851 році / Церква була дуже багата, прикрашена килимами,
стіни розфарбували італійські художники. У 30-х рр. церкву
пограбували / ХОДА, ф. 760, спр. 123, арк. 16, Записки краєзнавців /.

У 1851 році паперовопрядильна фабрика Рахманова в с. Вели-
кий Бобрик виробила продукції на 80 тис. крб. Збут проходив
у Москві і Сумському повіті / ХОДА, ф. 3, оп. 166, спр. 295, т. 2,
арк. 449 зв. /

У 1860 році село Великий Бобрик, яке належало Рахмановим і Апраксіним, нараховувало 1935 жителів, 126 дворів. У селі було 4 річних ярмарки із промислових підприємств—паперовопрядильна фабрика Рахманова з 277 робітниками, яка виробляла 3500 пудів продукції на 48500 крб. і бурячноцукровий завод / Апраксина/, на якому 310 робітників зробили 9 тис. пудів цукру на 64 тис. крб. /Семенов. Географічний словник Російської імперії, т. I, стор. 414/

Старовинна садиба, відома з 1718 року, багато раз перебудована Кондратьєвими, Рахмановими, Апраксіними, перед революцією належала графині Марії Дмитрівні Апраксиній /ХОДА, ф. 760, спр. 123, арк. 16, Старовинні садиби Харківської губернії. П. ч. I, стор. 92/

Декретом Раднаркому України "Про націоналізацію цукрової промисловості" від 16 січня 1919 року маєток і заводи стали власністю держави / П-2362, спр. 39, арк. 15, ф. 372, спр. 17/

Окремі відомості про Великобобрицький і Гребениківський маєток є в фондах:

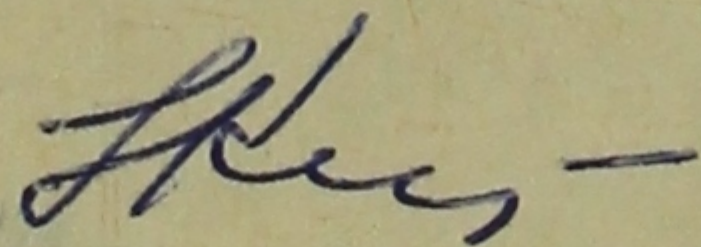
- 373—Гребениківська економія,
- 364—Зрубанська економія,
- 648—Мозговська економія,
- 16—Гребениківський цукровий завод,
- 18—Великобобрицький цукровий завод,
- 235—Головна контора торгового дому "Харитоненко з сином".

У фонді 372 числиться 18 справ за 1915—1919 рр.

Це бухгалтерські і касові документи маєтку, економії, відомості про врожай зернових, цукрових буряків.

Зараз село Великий Бобрик знаходиться в Краснопільському районі, с. Гребениківка — в Тростянецькому районі.

Виконуюча обов'язки
провідного архівіста

Н. В. Книш

03. II. 93.

Индекс или дела :	Наименование дел	Д а т ы	К-во лист:меч.	При-	
1	2	3	4	5	6
1.	Сведения об урожае зерновых культур, семян свекловичных, травяных и других растений по Велико-Бобрицкому и Гребениковскому имению.	1915 г. 1919 г.	243	✓	
2.	Дело об учете стоимости свекловичных плантаций по экономиям Велико-Бобрицкого и Гребениковского имений.	май 1916 г.	8	✓	
3.	Отчет Велико-Бобрицкого и Гребениковского имения за май 1916 г.	май 1916 г.	76	✓	
4.	т о ж е за июнь месяц 1916 г.	июнь 1916 г.	50	✓	
5.	т о ж е за сентябрь месяц. 1916 г.	сентябрь 1916 г.	78	✓	
6.	т о ж е за ноябрь месяц 1916 г.	ноябрь 1916 г.	73	✓	
7.	Журнал регистрации бухгалтерских операций конторы Велико-Бобрицкого и Гребениковского имения за март месяц 1917 г.	март 1917 г.	71	✓	
8.	т о ж е за апрель месяц.	апрель 1917 г.	54	✓	
9.	т о ж е за май месяц.	май 1917 г.	57	✓	
10.	т о ж е за июнь месяц.	июнь 1917 г.	57	✓	
11.	т о ж е за июль месяц.	июль 1917 г.	66	✓	
12.	т о ж е за августа	август 1917 г.	65	✓	

 1 : 2 : 3 : 4 : 5 : 6

13.	Журнал регистрации бухгалтерских операций конторы Велико-Бобрицкого и Гребениковского имени за сентябрь месяц 1917 г.	сентябрь 1917 г.	72 ✓
14.	т о ж е за октябрь месяц.	октябрь 1917 г.	72 ✓
15.	т о ж е за ноябрь месяц.	ноябрь 1917 г.	57 ✓
16.	т о ж е за декабрь месяц.	декабрь 1917 г.	64 ✓
17.	т о ж е за январь месяц 1919 г.	январь 1919 г.	20 ✓
18.	Нассовая книга	1918-1919 гг.	76

Итого в раздел данной описи внесено 17/семнадцать/ дел.

Опись отредактировала

БЕЗУГЛОВА

26 сентября 1950 г.

В данной описи описано 18
(восемнадцать) дел
« 03. » 11. 1953 г.
Подпись архивиста <i>[подпись]</i>